

* **STŘEDOVĚKÁ LITERATURA
(OD POČÁTKŮ DO 15. STOLETÍ)**

1// **LATINSKÉ KULTURNÍ DĚDICTVÍ, VZNIK
FRANCOUZSKÉ LITERATURY A NÁRODNÍ
HRDINSKÉ EPOPEJE (8.—13. STOLETÍ)**

→ □ 25

Kultura ve středověku, filozofická, historická, teologická a hagiografická literatura (Hilarius, Grégoire de Tours, Frédégaire, Ausonius, Namatianus, Apolinarius, Fortunatus), karolinská renesance (Alcuin, Paulus Diaconus, Théodulphe, Éginhard, Erigena) ——— Nejstarší památky francouzské literatury (*Kantiléna o svaté Eulálii*, *Život svatého Alexia*), Hugo od Svatého Viktora ——— *Chansons de geste* (*Píseň o Rolandovi*, Bertrand de Bar-sur-Aube) ——— „Druhá renesance“ a rozkvět kultury ve 12. a 13. století, literatura filozofická (Abélard, Gerson), historiografická (Geoffroy de Villehardouin, Robert de Clary, Jean de Joinville, Albéric de Trois-Fontaines, Mousket, Froissart, Commynes), naučná (encyklopedie, bestiáře, lapidáře, Paré) a cestopisná (Mandeville)

2// **DVORSKÁ LITERATURA, LYRICKÁ POEZIE
A ROMÁN (12.—13. STOLETÍ)**

→ □ 43

Kurtoazní poezie okcitánských trubadúrů (Guillaume IX de Poitiers, Marcabrun, Giraut de Bornelh, Jaufre Rudel, Bernard de Ventadour, Bertrand de Born, Arnaut Daniel, Peire Vidal, Peire Cardenal) a severofrancouzských truverů (Blondel de Nesle, Conon de Béthune, Gace Brûlé, Châtelain de Coucy, Thibaut IV de Champagne, Colin Muset, Rutebeuf) ——— Přes antiku k dvorskému románu (Albéric de Briançon, Benoît de Sainte-Maure), bretaňská tematika a rytířské romány o hledání grálu (Robert Wace, Chrétien de Troyes, Robert de Boron, Gautier d'Arras) ——— Romány a novely ve verších (Marie de France, *Román o Tristanovi a Izoldě*, Renart, *Aucassin a Nicoletta*)

3// **STŘEDOVĚKÁ LITERATURA MĚŠŤANSKÉ INSPIRACE
(12.—13. STOLETÍ), BÁSNICKÁ TVORBA ZA STOLETÉ
VÁLKY (14.—15. STOLETÍ) A POČÁTKY DIVADLA**

→ □ 61

Realistická a satirická literatura (*Román o Lišákovi*, Pierre de Saint-Cloud, fablely, Guillaume de Lorris a Jean de Meung: *Román o růži*) ——— Počátky umělecké prózy (Christine de Pisan, Antoine de La Sale) ——— Dozvuky dvorské poezie (Charles d'Orléans), nové básnické formy a aktuální témata (Guillaume de Machaut, Deschamps, Eus., Alain Chartier, René d'Anjou) ——— Velcí rétorikové (Chastellain, Meschinot, Molinet, Créatin, Octovien de Saint-Gelais, Lemaire de Belges, Fabry) a Villon ——— Drama náboženské, miráky (*Hra o Adamovi*, Gautier de Coincy, Jean Bodel, *Miráky o Teofilovi*) a mystéria (Eustache Mercadé, Arnoul Gréban, Jean Michel, Théodore de Bèze) ——— Světská mystéria (Millet, J.) a morality (*Příběh Griselidín*, La Chesnaye) ——— Divadlo komediální, „dits“, blázniviny, veselá kázání a frašky (Gringoire, Adam de la Halle, *Fraška o Pathelinovi*)

*** RENESANCE, BAROKO A KLASICISMUS
(16. A 17. STOLETÍ)**

**4// HUMANISMUS, BOJ ZA OBNOVU POEZIE,
SMĚŘOVÁNÍ PRÓZY A DRAMATU**

- □ 91 Hlasatelé humanismu (Budé, Lefèvre d'Étaples, Fichet, G., Dolet, Estienne, R., Nostradamus) a vznik protestantismu (Cauvin, J.) ——— Začátky renesance (Marot), lyonská škola (Héroët, Scève, Guilletová, Labéová) a neolatinská poezie (Macrin) ——— Poezie v době renesance (Dorat, Tory, Sébillet) a teorie Plejády (Ronsard, Du Bellay, Peletier du Mans, Tyard, Baif, Belleau, Jodelle, Magny, O., Grévin) ——— Renesanční novelistika (Herberay des Essarts, Du Fail, Marguerite de Navarre, Des Périers) a román (Rabelais) ——— Filozofické a politické myšlení (*Menippská satira*, La Boétie, Hotman, Du Plessis Mornay, Bodin, L'Hospital) ——— Literatura memoárová (Brantôme, Marguerite de Valois) a počátky vědecké historiografie (Pasquier, Fauchet, Estienne, H., Duchesne) ——— Próza a esej (Amyot, Sales, Montaigne) ——— Rozvoj divadla a nové dramatické žánry (Saint-Gellais, Garnier, R., Montchrétien, La Taille, Larivey)

**5// BAROKO A DOVRŠENÍ IDEÁLU RENESANCE
V KLASICISMU (16.—17. STOLETÍ)**

- □ 117 Barokní estetika, dědictví Plejády (Vauquelin de La Fresnaye) a manýrismus (Desportes) ——— Barokní poezie (Du Bartas, Aubigné, Sponde, Chassignet, La Ceppède) ——— Pastorální román (Urfé), preciózní poezie a galantní romány (Voiture, Somaize, slečna de Scudéry, M., Scudéry, G., paní de Villedieu, Gomberville, La Calprenède, Desmarests de Saint-Sorlin) ——— Filozofové (Descartes, Pascal) a jansenisté (Saint-Cyran, Arnauld d'Andilly, Arnauld, A., Nicole, Lancelot) ——— Preklasicismus v poezii (Malherbe, Mainard, Racan) a jeho odpůrci (Théophile de Viau, Régnier, M., Saint-Amant) ——— Vznik Akademie (Richelieu) a usměrňování prózy (Balzac, J.-L.-G., Vaugelas, Du Vair, La Mothe Le Vayer, Faret) ——— Realistické prvky v próze (Bouchet, Béroalde de Verville, Sorel, Scarron, Furetière), nekonformisté (Gassendi, Charron, Patin, Malebranche) a utopisté (Cyrano de Bergerac, Veiras) ——— Barokní dramatické žánry a směřování k divadlu klasicismu (Hardy, Chapelain, Aubignac, Rapin, Boisrobert, Mairet, Corneille, P.)

6// OBDOBÍ VRCHOLNÉHO KLASICISMU

- □ 147 Klasicismus a „dramatická poezie“ (Racine, Molière, Pradon, Rotrou, Corneille, T., Tristan L'Hermite, Quinault, Boursault, Baron, Du Ryer) ——— Lyrické básnictví (La Fontaine), definice klasicistické doktríny (Boileau-Despréaux) a spor starých a moderních (Perrault, Du Bos, J.-B.) ——— Moralisté (La Rochefoucauld, Chamfort, Rivarol, La Bruyère, Bossuet, paní de Guyon, Bourdaloue), román a umělecká próza (hraběnka de La Fayette, vévodkyně de Montpensier, Segrais, Guilleragues, Sarrasin, baronka d'Aulnoy, paní de Villeneuve, paní Leprince de Beaumont) ——— Memoáry (Tallemant des Réaux, Bussy-Rabutin, Ludvík XIV., kardinál de Retz) a listy (markýza de Maintenon, markýza de Sévigné, Graffignyová) ——— Spisy ekonomické a politické (Vauban, Fénelon, Saint-Simon, L.)

★ OSVÍCENSTVÍ (18. STOLETÍ)

7// OSVÍCENSKÝ RACIONALISMUS A ENCYKLOPEDISTÉ

- □ 173 Racionalistická filozofie (Bayle, Saint-Évremond, Fontenelle, Meslier), společenské a přírodní vědy, kluby a salony (Lanclosová, paní de Tencin, markýza Du Deffand, paní d'Épinay) ——— Velcí filozofové (Montesquieu, Voltaire, Rousseau, J.-J.) ——— Encyklopedisté (Diderot, d'Alembert, Jaucourt) a další myslitelé (Marmontel, Fréron, Vauvenargues, Buffon), „ideologové“ (Condillac, Condorcet, Cabanis, P.-J., Destutt de Tracy), materialisté (baron d'Holbach, Helvétius, La Mettrie) a ekonomové (Quesnay, Turgot)

8// LITERATURA V DOBĚ OSVÍCENSTVÍ

- □ 195 Divadlo v první polovině 18. století (Crébillon, P., Ducis, Mercier, Regnard, Dufresny, Dancourt, Destouches, Piron, Favart, Vadé) ——— „Sizavá“ a „vážná“ komedie (La Chaussée, Sedaine, Beaumarchais) ——— Realistická a sentimentální próza (Lesage, Marivaux, Riccoboniová) ——— „Pravdivé“ příběhy (Challe, Prévost d'Exdes), exotismus (Bernardin de Saint-Pierre, Bougainville) a fantastično (Cazotte, Potocki) ——— Libertínský román (Denon, Restif de la Bretonne, Choderlos de Laclos, Sade, Crébillon, C.-P., Boyer d'Argens, Fougere de Monbron, Gervaise de La Touche, Duclos) ——— Pokusy o teorii románového žánru (Lenglet-Dufresnoy, Huet, Batteux) a prozaici z přelomu 18.—19. století (Maistre, X., Maistre, J.-M., Ballanche, Bonald, Arlincourt)

9// KULTURA A UMĚNÍ ZA FRANCOUZSKÉ REVOLUCE A CÍSAŘSTVÍ

- □ 219 Řečnictví (Mirabeau, Barnave, Isnard, Vergniaud, Sieyès, Danton, Saint-Just, Robespierre) a publicistika (Marat, Hébert, Babeuf, Desmoulins, Napoléon, Las Cases) ——— Cesty poezie (Delille, Gilbert, N.-J.-L., Malfilâtre, Florian, Chénier, A., Millevoje), revoluční písně (Rouget de Lisle, *La Marseillaise*, *Ça ira*, *La Carmagnole*) a slavnosti ——— Tragédie (Chénier, M.-J., Maréchal, Creuzé de Lesser, Luce de Lancival, Raynouard, Lebrun, P.-A.) a komedie (Picard, L. B., Duval, Fabre d'Églantine, Désaugiers, Harleville) ——— Melodrama (Pixérécourt, Caigniez, Antier, Saint-Amand, Paulyanthe) a jarmareční divadlo

* ROMANTISMUS

10// ROMANTICKÁ DOKTRÍNA VE VÝVOJI DRAMATU A POEZIE

→ □ 235

Průkopníci nové estetiky (paní de Staël, Chateaubriand, Sénancour, Constant, Fontanes) a směřování k romantismu (Deschamps, Ém., Nodier) ——— Boj za romantické drama (La Harpe, Lemercier, Jouy, d'Ancelet, Soumet, paní de Girardin, Girardin, É.) ——— Generace velkých romantiků (Lamartine, Vigny, Pitaval, Hugo, Ponsard, Musset, A., Carmontelle) ——— Lyrická poezie (Desbordes-Valmorová, Delavigne, Brizeux), skupina bretaňských romantiků (Souvestre, E., Le Braz, Déguignet, La Villemarqué) a romantismus na scéně 19. století (Vitet, Anicet-Bourgeois, Scribe)

11// ROMANTISMUS V DRUHÉ GENERACI A VZNIK NOVÝCH ŽÁNŘŮ

→ □ 269

Umělecká bohéma a Mladá Francie (Houssaye, O'Neddy, Nerval, Borel, P.), „umění pro umění“ (Gautier) a básně v próze (Bertrand, Guérin, M.) ——— Frenetická literatura (Janin, Latouche, Chasles, Beckford, Rabbe, Lassailly, Esquiros, Mouton, Forneret) ——— Varianty románu: historicko-dobrodružný (Dumas st., Maquet), „černý“ (Ducray-Duminil, Vidocq), na pokračování (Sue, Féval, Soulié, Ponson du Terrail, Zévaco, Souza-Botelhová, Krüdenerová), s milostnou zápletkou (Cottinová) a zábavný (Pigault-Lebrun, Kock) ——— Začátky detektivního románu (Gaboriau, Leblanc, Leroux, G., Allain, Souvestre, P., Lespès) ——— Sociálně angažovaná literatura (Courier, Béranger, Barbier, Barthélemy, Méry) a společenské utopie (Saint-Simon, C.-H., Enfantin, Bazard, Fourier, Considérant, Blanc, Proudhon, Blanqui, Cabet, Mably, Lamennais, Lacordaire, Montalembert, Lévi, E.) ——— Dělnická poezie a ohlas pařížské komuny (Pottier, Moreau, H., Dupont, Hugues, Michelová, Richepin, Vallès, Leroux, P., Cladel), rasistické teorie (Gobineau)

* REALISMUS A NATURALISMUS

12// PODOBY REALISMU

→ □ 299

Směrem k realistické próze (Balzac, Rabou, Monnier, Stendhal, Sandová, Sandeau, Coletová, Mérimée, Tillier, Vogüé, Musset, P.-E.) ——— Realismus dokumentární (Champfleury, Duranty, Murger) a umělecký (Flaubert, Feydeau, E.) ——— Počátky moderní literární kritiky (Sainte-Beuve, Villemain, Saint-Marc Girardin, Nisard, Larousse) ——— Předchůdci naturalismu (Goncourt, E., Goncourt, J.), pozitivistická filozofie a literární kritika (Comte, Littré, Renan, Taine) ——— Zakladatelé moderní historiografie (Thierry, Guizot, Tocqueville, Michelet, J., Quinet, Barante, Cousin, Fustel de Coulanges)

13// NATURALISTICKÝ ROMÁN A ROZVOJ DIVADLA NA PŘELOMU 19. A 20. STOLETÍ

→ □ 335

Naturalismus a experimentální román (Zola) ——— Naturalistická skupina médanská (Alexis, P., Céard, Hennique) a nezávislí (Maupassant, Huysmans, Daudet, A.) ——— Souputníci a epigoni naturalismu (Descaves, Guiches, Bonnetain, Rosny, Mirbeau, Margueritte, P., Margueritte, V., Prévost, M., Philippe, Le Roy, Frapié, Ajalbert, Renard, J., Elder) ——— Komédie charakterová (Labiche, Sardou) a mravoličná (Augier, Pailleron, Coolus) ——— Tezovité divadlo (Dumas ml., Hervieu, Pottecher) a naturalismus na scéně (Antoine, Becque, Curel, Brioux, Fabre, E.) ——— Komedialní a bulvární divadlo (Dennery, Donnay, Lavedan, Capus, Bataille, H., Porto-Riche, Bernstein, Courteline), tradice vaudevillu (Feydeau, G., Caillavet, de Flers, Bisson, Mars, Bernard, T., Guilty) ——— Drama ve verších (Rostand) a opereta (Crémieux, H., Halévy, Meilhac)

* SYMBOLISMUS

14// OD PARNASISMU A DEKADENCE KE KOŘENŮM MODERNÍ POEZIE

- □ 371 Parnasismus a jeho představitelé (Mendès, Ricard, Leconte de Lisle, Hérédia, Sully Prudhomme, Coppée, Banville, Dierx, Bouilhet, Ménard, Ackermannová, Theuriot, Silvestre, Le Goffic, Du Camp) ——— Předchůdci symbolismu (Baudelaire, Verlaine, Rimbaud, Mallarmé, Lautréamont) ——— Básníci dekadence (Corbière, Cros, Rollinat, Laforgue, Nouveau, Goudeau, Montesquiou-Fezensac, Deubel), ezoterismus (Péladan, Guaita, Flammarion) a felibrové (Mistral, Roumanille, Aubanel) ——— Symbolismus francouzský (Adam, Wyzewa, Kahn, Samain, Régnier, H., Merrill, Viélé-Griffin, Bourges) a „belgický“ (Ghil, Rodenbach, Verhaeren)

15// MEZI TRADICÍ A MODERNOU

- □ 403 Románská škola (Moréas, La Tailhède) a naturismus (Saint-Georges de Bouhélier, Montfort, Jammes) ——— Neoklasicismus (Maurras), ideorealismus (Saint-Pol-Roux) a ohlasy tradice (Delarue-Mardrusová, paní de Noailles, Rictus, Fort, Magre) ——— Intelektuální poezie (Valéry, Fargue, Lavaud) a neosymbolismus (Souza, Royère, Claudel, P.) ——— Moderní a černý humor (Jarry, Allais, Cami) ——— Skupina Opatství, simultaneismus a unanimismus (Barzun, Arcos, Vildrac, Durtain, Duhamel, G., Romains) ——— Integralismus (Lacuzon), paroxysmus (Beauduin) a fantaisisté (Carco, Derème, Pellerin, J., Toulet, Chabaneix, Vérane)

16// DRAMA A PRÓZA NA PRAHU 20. STOLETÍ

- □ 433 Symbolistní drama (Lugné-Poë, Maeterlinck) a próza (Lorrain, Dujardin, Schwob, Barbey d'Aurevilly, Villiers de L'Isle-Adam, Nau, Montépin, Gourmont, Retté, Louÿs, Alain-Fournier) ——— Psychologický román a duchovní orientace (Fromentin, Claretie, Gyp, Tinayreová, Hermant, Rebell, Beaunier, Daudet, L., Vaudoyer, Tinan, Bourget, Bazin, R., Bordeaux, Estaunié, Hello, Bloy, Péguy, Psichari, Ghéon, Blondel), idealizující tradice (Feuillet, Malot, Ohnet) a regionalisté (Erckmann-Chatrion, Boylesve) ——— Román exotický a cestopisný (Loti, Farrère, Tharaudové, Demaison, Rouquette, L.-F., Bénéît, Segalen, Harryová, Leblond, Maran, Peyré, J., Vercel, Larbaud), dobrodružný a vědecko-fantastický (Assolant, Verne, Ivoi, Lerouge, Arnoux)

* MODERNÍ LITERATURA (20. STOLETÍ)

17// NOVÉ OBZORY V MYŠLENÍ A LITERÁRNÍ VĚDĚ, NÁSTUP MODERNISMU

→ □ 467

Bergsonismus, racionalisté a socialisté (Bergson, Benda, Durkheim, Vaillant-Couturier, Bloch, J.-R.) ——— Vývoj literární kritiky (Hennequin, E., Sarcey, Brunetière, Paris, G., Faguet, Lemaître, J., Guyau, Lagrange) a vznik moderní literární vědy (Lanson, Mornet, Bédier, Baldensperger, Hazard, Van Tieghem, P., Thibaudet, Du Bos, C., Alain, Bellesort, Jaloux, Massis, Lefèvre, Van Tieghem, Ph., Rivière, Roux, Paulhan) ——— Dobová francouzská historiografie a české dějiny (Denis, E., Léger, Tapié, Michel, B.) ——— Hnutí avantgard, futurismus (Roussel, Marinetti) a literární kubismus (Apollinaire, Cendrars, Jacob, M., Salmon, A., Spire, Reverdy) ——— Od dadaismu k surrealismu (Tzara, Albert-Birot, Cravan) ——— Surrealistická poezie (Breton, Vaché, Schuster, Péret, Crevel, Soupault, Aragon, Desnos, Éluard, Blanchard, Unik, Dalí, Arp, Picabia, Prassinová), drama (Artaud, Vitrac, Neveux) a román ——— Vysoká hra (Daumal, Gilbert-Lecomte, Renéville, Sernet, Lanza del Vasto, Dietrich) ——— Meziválečná poezie (Muselli, Cocteau, Supervielle, Saint-John Perse, Bousquet, J., Jouve, Bremond, H., Milosz, La Tour du Pin, Renaudová, S.)

18// PROMĚNY ROMÁNU A DRAMATU V PRVNÍ POLOVINĚ 20. STOLETÍ

→ □ 533

Klasikové moderního románu (France, Barrès, Rolland, Gide, Proust) ——— Román válečný a hrdinský (Barbusse, Dorgelès, Benjamin, Kessel, Monfreid, Saint-Exupéry, Werth, Malraux, Montherlant, Mayranová) ——— Mravoličný román (Mille, Duvernois, Larguier, Frondaie, Morgan, Céline, Martin du Gard, Maurois, Bibescová, Nizan, Plisnier, Mousset, Aymé, Miomandre, Chevallier, Guirec, Nemirovská, Mac Orlan, Henriot, Mazeline, Perret, Hardellet, Simenon, Aveline, Véry) ——— Populistický a proletářský román (Lemonnier, Thérive, Poulaille, Peisson, Dabít, Rémy, T., Prévost, J., Guéhenno) a „literatura ubožáků“ (Audouxová, Pergaud, Guillaumin, Guérin, R., Guilloux, Malaquais, Istrati) ——— Psychologický román (Radiguet, Morand, Arland, Chardonne, Lacrosette, Bedel, Fabre, L., Schlumberger, Fayard, J., st., Pourtalès, Suarès, Bost) ——— Román duchovní orientace (Mauriac, F., Bernanos, Bésus, Green, Jouhandeau, Van der Meersch, Daniel-Rops, Ducatillon, Duhourcau, Guénon, Murciaux) ——— Román regionální a exotický (Ramuz, Giono, Bosco, Chamson, Pourrat, Genevoix, La Varende, Saint-Pierre, Chéreau, Colettová, Constantin-Weyer) ——— Bulvární divadlo (Deval, Hennequin, M., Létraz, Raynal, Pl., Verneuil, Puget, Marchand, Savoir, Géraldy) a „kartel čtyř“ (Copeau, Juvet, Dullin, Pitoëff, Baty) ——— Divadlo ticha (Sarmant, Bernard, J.-J., Achard) a nové obzory dramatu (Lenormand, H.-R., Gantillon, Pellerin, J.-V., Amiel, D., Passeur, Crommelynck, Pagnol, Giraudoux, Anouilh, Salacrou, Bourdet, É.)

19// OSUDY LITERATURY ZA OKUPACE A PO OSVOBOZENÍ

→ □ 639

Literatura odbojová (Vercors, Lescure, Clostermann, Decour, Seghers, Masson, L.) a kolaborantská (Drieu La Rochelle, Brasillach, Rebatet, Châteaubriant, Béraud, Fernandez, R.) ——— Nové iniciativy a reflexe okupace (Bove, Debû-Bridel, Bory, Roy, J., Curtis, Cassou, Ambrière, Hyvernaud, Pozner, Moinot, Calet, Gibeau, Lartéguy, Kédros, Jardín, Sachs, Gheorghiu, Coulonges, Lanzmann, Lindon, J.) ——— Personalismus, „integrální humanismus“ a duchovně orientovaná próza (Marcel, Mounier, Maritain, Queffélec, H., Teilhard de Chardin, Simon, P.-H., Cayrol, Weilová, Kern, Lesort, Cesbron) ——— Existencialismus (Sartre, Jeanson, Merleau-Ponty, Beauvoirová), jeho kritika (Aron) a filozofie absurdity (Camus, A.)

20// TRADICE V POVÁLEČNÉ PRÓZE

→ □ 687

Varianty realistického románu (Saganová, Cohen, Sainte-Solinová, Fraigneau, Blancpain, Guth, Margerit, Gandon, Hériat, Trioletová, Vilmorinová, Parmelinová, Jouglet, Vialar, Vialatte, Vailland, Gamarra, Brion, Béalu, Merle, Golon, Golonová, Klossowski, Biazat, Roy, C., Roblès, Dutourd, Clavel, M., Guimard, Droit, Horia, Bazin, H., Lanoux, Gascar, Chabrol, Bastide, Brenner, Bataille, M., Arnaud, Hougron, Quint, Gerber) ——— Francouzský „socialistický realismus“ v krásné literatuře, angažované poezii a esejistice (Laffitte, Stil, Wurmser, Monodová, Téryová, Courtade, Marcenac, Dabx, Garaudy)